

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Znaleziono czaszkę sprzed 13 milionów lat

W Kenii znaleziono świetnie zachowaną skamieniałą czaszkę małpiego dziecka sprzed 13 milionów lat. Dzięki niej możemy przekonać się, jak wyglądał wspólny przodek małp i człowieka. Ostatni wspólny przodek człowieka i szympansa żył 6-7 milionów lat temu.

Dysponujemy obecnie wieloma skamieniałościami, na podstawie których możemy prześledzić ewolucję człowieka od czasy, gdy oddzieliliśmy się od małp. Jednak niewiele wiadomo o naszym wspólnym przodku sprzed ponad 10 milionów lat. Tutaj mamy niewiele skamieniałości, zwykle są to pojedyncze zęby lub fragmenty szczęki. Dlatego też trudno było odpowiedzieć na dwa kluczowe pytania: czy wspólny przodek ludzi i małp wyewoluował w Afryce i jak wyglądał.

Znalezienie dobrze zachowanej czaszki, której nadano imię Alesi, może znacząco wzbogacić naszą wiedzę na temat ewolucji małp i ludzi.

Czaszka Alesi została znaleziona w 2014 roku przez Johna Ekusiego w liczącej 13 milionów lat warstwie skalnej w okolicach Napudet, na zachód od Jeziora Turkana w Północnej Kenii. Lokalny wulkan pogrzebał las, w którym żyło małpie dziecko, zachowując skamieniałości oraz olbrzymią liczbę drzew. Dostarczył nam też ważnych minerałów wulkanicznych, które umożliwiły datowanie zabytku, mówi Craig S. Feibel z Rutgers University.

Czaszka Alesi jest najlepiej zachowaną czaszką wymarłego gatunku małp. Zachowało się wiele szczegółów, które naukowcy obrazowali za pomocą promieniowania rentgenowskiego w synchrotronie w Grenoble. Zobrazowaliśmy mózgowiczaszkę, uszy wewnętrzne i niewyrośnięte zęby stałe z ich liniami codziennego przyrostu. Jakość obrazowania była tak doskonała, że na podstawie zębów stwierdziliśmy, iż w chwili śmierci zwierzę miało około 16 miesięcy, mówi Paul Tafforeau z European Synchrotron Radiation Facility.

Na podstawie uzębienia stwierdzono również, że Alesi był przedstawicielem nowego gatunku *Nyanzapithecus alesii*. Dotychczas, z pojedynczych zębów, znaleźliśmy innych przedstawicieli *Nyanzapithecus*, ale materiał, którym dysponowaliśmy, był tak skromny, że nie było pewności, czy mamy w ogóle do czynienia z małpami człekokształtnymi.

Czaszka Alesi jest mniej więcej wielkości cytryny, a niewielka twarzoczaszka na pierwszy rzut oka sugeruje, że możemy mieć do czynienia z wymarłym gatunkiem gibona. Jednak nasze analizy wykazały, że taka twarzoczaszka wielokrotnie pojawiała się zarówno u małp, jak i u małp człekokształtnych oraz ich przodków, zauważa Chris Gilbert z nowojorskiego Hunter College. Szczegółowe analizy wykazały, że Alesi nie jest wymarłym gibonem. Wskazuje na to budowa ucha środkowego, w którym znajdują się narządy odpowiedzialne za utrzymanie równowagi. Gibony są znane z wykonywania szybkich akrobacji wśród gałęzi drzew, a uszy wewnętrzne Alesi wskazują, że zwierzę to musiało poruszać się znacznie bardziej ostrożnie, dodaje Fred Spoor z University College London i Instytutu Antropologii Ewolucyjnej im. Maksa Plancka.

Nyanzapithecus alesi należał do grupy naczelnych, które żyły w Afryce przed ponad 10 milionami lat. Grupa ta była blisko spokrewniona z małpami oraz ludźmi i pochodziła z Afryki, podsumowuje główny autor badań, Isaiah Nengo.

Źródło: www.eurekalert.org

<https://laboratoria.net/aktualnosci/27530.html>

12-05-2026

Ruszyła IV edycja konkursu Pomosty Przyszłości

Najlepsze pomysły łączące naukę z biznesem.

12-05-2026

Kleszcz to tylko pośrednik

Krętki Borrelia to częściowo „prezent” od gryzoni i ptaków

12-05-2026

Jak rower zmienił świat

Od drewnianej „maszyny biegowej” do emancypacji robotników i kobiet

12-05-2026

[Polacy opracowują aparaturę dla teleskopów europejskiej misji...](#)

Utworzą obserwatorium do badania fal grawitacyjnych.

12-05-2026

[Badanie: portale społecznościowe nie chronią przed samotnością](#)

Samotność ma liczne negatywne skutki zdrowotne.

12-05-2026

[Norowirusy - biegunka brudnych rąk](#)

Przenoszone drogą pokarmową norowirusy wywołują gwałtowne wymioty.

12-05-2026

Rak nie jest wskazaniem do przedwczesnego rozwiązania ciąży

W czasie ciąży można bezpiecznie prowadzić odpowiednie leczenie onkologiczne.

12-05-2026

Zakażenia w chirurgii to coraz większy problem

Konieczne jest wdrożenie skutecznego systemu opieki nad pacjentem.

Informacje dnia: [Ruszyła IV edycja konkursu Pomosty Przyszłości Kleszcz to tylko pośrednik Jak rower zmienił świat Polacy opracowują aparaturę dla teleskopów europejskiej misji kosmicznej](#) [Badanie: portale społecznościowe nie chronią przed samotnością](#) [Norowirusy - biegunka brudnych rąk](#) [Ruszyła IV edycja konkursu Pomosty Przyszłości Kleszcz to tylko pośrednik Jak rower zmienił świat Polacy opracowują aparaturę dla teleskopów europejskiej misji kosmicznej](#) [Badanie: portale społecznościowe nie chronią przed samotnością](#) [Norowirusy - biegunka brudnych rąk](#) [Ruszyła IV edycja konkursu Pomosty Przyszłości Kleszcz to tylko pośrednik Jak rower zmienił świat Polacy opracowują aparaturę dla teleskopów europejskiej misji kosmicznej](#) [Badanie: portale społecznościowe nie chronią przed samotnością](#) [Norowirusy - biegunka brudnych rąk](#)

Partnerzy